

ΑΝΑΤΕΛΝΤΗΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΘΕΜΙΣΤ. Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐν Ρεθύμνῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ τμήματος..... φρ. 7
Ἐν τοῖς λοιποῖς τμήμασι τῆς Νήσου ὡς καὶ ἐν Ἑλλάδι π 8

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐν τοῖς ταχυδρομικῆς ἐνώσεως..... φρ. 10

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

40 παράδες 40

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον τῇ Διευθύνσει.

Τὰ χειρόγραφα δημοσιευόμενα καὶ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Διὰ πᾶσαν καταχώρησιν ἀγγελίαν ἐμπορικῆν, εἰδοποιήσιν κ.λπ. δημοσιεύσεις ἀπευθυντέον πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ τυπογραφείου κ. Στυλιανὸν Καλαϊτῆζακην.

Ὅσοι κατακτηματάρχαι, ἔμποροι καὶ βιομήχανοι γίνονται συνδρομηταὶ εἰς τὴν «Ἀναγέννησιν ἀποστέλλοντες τὴν ἐτήσιαν συνδρομὴν των χαίρουσι τὸ δικαίωμα νὰ δημοσιεύσωσι τὴν ἀγγελίαν τοῦ καταστήματός των δωρεάν.

κατὰ τὴν θέσιν ἐκείνην ὑπῆρχε ναὸς, τὸ πρῶτον ἀνακαλυφθεὶς, ὅτε τῆς ἐλευθερίας μας τὸ κήρυγμα εὐφρόσυνον εἰσέδεν εἰς τὰ στήθη τῶν φιλελευθέρων λαῶν, πρὸ ὀλίγων μῶλις μηνῶν, προσηύχων ὡς δὲ πάλιν ἐπιμήθη ἐπ' ὄνοματι τοῦ τοῦ ἀνωτέρου Διοικητοῦ τῶν Ρωσικῶν στρατευμάτων προστατοῦ Ἁγίου.

νης βροχῆς, ὁ λαὸς παρέμεινεν ἐν τῇ πλατείᾳ, τοῦ ναοῦ ἀδυνατοῦντος νὰ περιλάβῃ τὸ πλῆθος, καὶ ἡ καθιέρωσις ἐγένετο. Ὅ,τι ἐκάστοσήμερον ἦσθετο, ἐτι διανοήθη, ἀδύνατον νὰ αἰσθητοποιηθῇ ἐπὶ τοῦ ἀψύγου χάρτου.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΦΟΡΤΕΤΣΑΣ

Τὸ ἠλπίζομεν: Ὅτε πρὸ ὀλίγου ἐτῶν, πητήσαντες ὑπὸ τὴν πίεσιν καὶ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ κατακτητοῦ, δειλῶς ἐφέρομεν τὸ βῆμα ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ φρουρίου, μὴ δυνάμενοι οὐδὲ ταλαιπώντας νὰ υπερβῶμεν τὸ ὄριον τοῦ, ὑπὸ τῆς τηλεδύλας τῆς φρικῆς καὶ τοῦ ὀλέθρου, ἠλπίζομεν, ὅτι οὐχὶ βραδεία θὰ ἐπεραίνετο ἡ ἡμέρα, ἣν μέτρηον οὐνεροπολήσῃ αἰῶνων πολλῶν γενεῶν, καθ' ἣν, ἐλευθέρου ἐπὶ τῶν ἐρουμένων τῆς Φορτέτσας βράχων, θὰ ἀνεμέλπομεν τοὺς παιῶνας τῶν ἐλευθερίων μας ἐκεῖ ὅπου ἐγαλκεύετο ὁ ὄλεθρος, καὶ θὰ ἀνεστηλώμεν τὸ ζωοποιόν τῆς πίστεως ἐμβλημα ἐπὶ γῶρον ἱεροῦ, ὃν εἶχε κρύψῃ εἰς λήθη καὶ μεταβάλλῃ εἰς βεβηλωμένα ἐρείπια ἀγρία ἀσέβεια; Καὶ τὸ ἐκινεῖται ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος, ὅστις οὐ πρὸ μικροῦ μὲ πόθον μύχιον καὶ σπουδῆν ἐπερῶντ ἐυχόμενος ἐν ταῖς θρησκευτικαῖς μας πομπαῖς: «Ὁχ μὰς ἀξιώτη ἀνά γε, ὁ Θεὸς νὰ κάμωμεν τὴν Ἀκυρῆν κ' εἰς τὴν Φορτέτσα ἀπάνω» ὅτι ὁ ἐπίζων νοῦς καὶ καρδίας, ὁ Μέγας τῆς Δικαιοσύνης Θεός, τῆς αἰωνίου αἰδοῦντος θὰ ἐπροημάτου τὴν ἱερὰν εὐχολήν; «Μέγας εἰ, Κύριε, καὶ θνητοῦ τὰ ἔργα σου»!

Ἰδρυται ἐν εὐθέτω γῶρον, ἐπὶ τῆς εὐρείας πλατείᾳς ἣτις σχηματίζεται κατὰ τὸ ἀνατολικὸν τῆς Ἀκροπόλεως μέρος, διακοσμηθῆ δε ἐσωτερικῶς ἀπλοῦστα πλὴν ἐκκρατικώτατα. Τὸ σχέδιον τῶν ὀλίγων εἰκόνων τοῦ πᾶν ἐπιτυχῆς, λίαν δὲ λεπτῆ ἐμπνευσί, τῷ Θεοφιλεστάτῳ Ἐπισκόπῳ Ρεθύμνης ὁριζουμένη, μεταγεῖ τὸ πνεῦμα εἰς τὸ ἱστορικὸν πεδίου τῆς κατακτήσεως καὶ ἀπελευθερώσεως μας. Ὑπὸ τοὺς ἀγίους πόδας τῆς γλυκεῖας Μητρός τοῦ Ὁσίου ἐνηγκαλισμένης τὸ θεῖον βρέφος, ἐκπνέει ἡ ἰσότης τῆς βίας ἐχθρῶν, ἐπὶ τῆς ἐτέρας δ' εἰκόνας, ἐνθα παρίσταται ὁ εὐαγγελισάμενος τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου ἀρχάγγελος, φαίνεται ἡ Φορτέτσα μας μὲ ἓνα τῶν ἀποστόλων τῆς ἐλευθερίας τῆς Ρώσων στρατιώτην παρὰ τὴν πύλην αὐτῆς.

Ἦτο ἴσως ἡ πρώτη ἡμέρα καθ' ἣν καὶ αὐτὸς ὁ ναὸς ἐτιμᾶτο ἐν ἐλευθερίᾳ. Ἦγειροτο ἐπὶ τῶν Ἐνετῶν φερότων τὴν χριστιανικὴν προσηγορίαν, ἀλλὰ περὶ τὸν ναὸν τῆς εἰρήνης καὶ ἀγάπης, ἐν ᾧ διὰ τῶν λέξεων ἐδοξάζετο τὸ ὄνομα τοῦ μεγαλόφρονος θεμελιωτοῦ τοῦ θρησκευματος τῆς προόδου καὶ πνευματικῆς ἐλευθερίας, ἀπηνῆς ὑφαινεῖ ὁ κατακτητῆς ἐν τοῖς πράγμασι τὴν πλεκτάνην καὶ ἐσφυρηλάτει δεσμὰ δουλείας, ἐξηκόντιζε πῦρ ἐλέθρος καὶ ἔθγη σίδηρον φρονικόν. Ἦτο καὶ τότε κατακτητῆς κατ' οὐσίαν βάρβαρος, δουλικῆ, πρόγραμμα ἀληθῶς Τουρκικόν, διότι ἡ δουλεία δὲν ἐγκείται εἰς τὴν λέξιν ἀλλ' εἰς τὰ πράγματα, χωρὶς νὰ ἀλλάσῃ ὑπόστασιν, οἰονδήποτε ἐνδύμα καὶ ἀνπεριβάλληται, φέρουσα παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ ἴδιον ὄνομα, εἴτε βάρβαρος εἴτε πεπολιτισμένος εἶνε ὁ ἀντιπρόσωπός τῆς.

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἀρ' ἣς θέσεως ἄλλοτε ἀπαισιῶς ἐκρότου τῆς τυρανίας τῆς τηλεδύλας, χαρμώδους ὁ χριστιανικὸς κώδων ἐξήγγελε τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ ναοῦ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ. Δὲν εἶναι ἐπιτυχῆς ἡ ἀφιέρωσις ὑπὸ τὴν ἐποψιν μόνον τῆς ἐκκρατικότητος τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου πατρὸς «πάτη κακουχία καὶ σκληραγωγία ἐαυτὸν ὑποβαλόντος καὶ κρῆει καὶ παγετῷ πηγνυμένου, τριχίνοισ καὶ ἀδράνεσιν ἀμφίαις τὸ σαρκίον καλύπτοντος, ὅθεν καὶ τοῦ Τριχινᾶ μετασχόντος ὀνόματος», ἀλλ' εἶναι καὶ ἡ διαρκῆς ἀνάμνησις τοῦ φερωνύμου Ἀρχηγοῦ τῆς Ρωσ. κατοχῆς, τελεσεδῶρως πρωταγωνιστήσαντος ὑπὲρ τῆς Κρητικῆς ἐλευθερίας.

Τῆ 9ῃ πρωινῇ ὥρᾳ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὸν ὄρθρον ψαλέντα ἐν τῷ καθολικῷ ναῷ, ἡγουμένου τοῦ σταυροῦ, τῶν ἐξαπερῶντων, τῶν ἐκκλησιαστικῶν φανῶν, ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπός μας μετὰ πολλῶν βαθμηθῶρον κληρικῶν ἐν πλοῦστᾳ περιβολῇ, ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Διοικητῆς Ρεθύμνης κ. Θεόδωρος Δε Χριστᾶκ μετὰ πάντων τῶν ἀνωτέρων ἀξιοματικῶν, τὸ Προξενικὸν σῶμα, πᾶσαι αἱ ἀρχαί, ἀπαξάπαντες οἱ κοινωνικοὶ κύκλοι, ὁ γυναικῆος κόσμος, διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν διηυθύνθησαν πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν ἐπὶ ἐγκαινισμῷ τοῦ ναοῦ, ὑπὸ τοὺς ἐνθουσιώδεις φλόγγους τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς.

Καὶ κατὰ τὴν ψηλαρητὴν ταύτην ἐνδειξὴν τῆς ἀριτιγενέθλου ἐλευθερίας μας, ὁ πολίτης ἤθελε καὶ εἶδε νὰ ἐκδηλώσῃ ἀπτὴν τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς ἓνα τῶν προασπιστῶν τῆς ἐλευθερίας του, μεγάλως καὶ τελεσεδῶρως ὑπὲρ τῆς πατρίδος μοχθήσαντα. Ἐλληνικώτατα δὲ μὴ χωρίζων ὁ λαὸς μας τὰ αἰσθήματα πρὸς τοὺς εὐεργέτας τῆς πατρίδος του ἀπο τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῆς πίστεως προμάχους, ἀρ' οὐ ἠυλόγησε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἠῤῥατο ὑπὲρ τῶν προστατῶν του, γενομένης τῆς ἀπολύσεως ἐκ τοῦ ναοῦ, συνελέγη ἐν τῇ πρὸ αὐτοῦ πλατείᾳ, ἐν ἣ, ἐπὶ περιπτόρου, ἐπιτροπείᾳ τῆς χριστιανικῆς κοινότητος Ρεθύμνης, προσήνεγκεν τιμητικὸν δῶρον τῷ Ἀρχηγῷ τῆς Ρωσικῆς κατοχῆς, ἀργυρᾶν θάφην περιπτόρουσαν τὴν φωτογραφίαν τῆς πόλεως μας, φέρουσαν δὲ μεταξὺ τῶν φύλλων τῆς τὸ συμπαθὲς ὁμοίωμα τοῦ μεγαλόφρονος τῆς Ρεθύμνης προστατοῦ, τοῦ εὐγενοῦς δωρεοδόχου, καὶ πλάκα ἐνεπίγραφον μὲ τὰς λέξεις «Θεόδωρος Δε Χριστᾶκ Συνταγματάρχῃ Διοικητῇ Ρεθύμνης, ἡ χριστιανικὴ κοινότης εὐγνωμονοῦσα». Τὸ δῶρον συνώδευεν ἐγγράφον ὑφ' ἀπάντων τῶν πολιτῶν ὑπογεγραμμένον, ἐπὶ λέξει ἔχον ὡς ἀκαλούθως.

Ὑπὸ τὸν θερμουργὸν τοῦ Ἐπισκόπου μας ζῆλον καὶ τὴν γενναίαν τοῦ Ρώσσο Ἀρχηγοῦ συμβολὴν, τάχιστα ἐτεροματίσθησαν αἱ ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἐργασίαι. Ἀδύλον ἐπ' ὀνόματι τίνος ἁγίου εἶχεν ἀρχικῶς ἰδρυθῆ καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν ὠρισμένως. Εἶναι δυστυχῶς ὀλίγοι, ἵνα μὴ εἶπω ὅτι πάντῃ ἐλλείπουσιν, αἱ ἱστορικαὶ περὶ Φορτέτσας λεπτομέρειαι. Οὐδεμία παράδοσις. Οὐδ' ἐγγινώσκετο καὶ ὅτι

Φθάνει τὸ πλῆθος πρὸ τοῦ φρουρίου, τὰ γὰλκινα ὄργανα σιγῶντι, ὁ δὲ λειτουργὸς μὲ τὴν περιπάθειαν τῆς Βυζαντιανῆς μουσικῆς μελωδεῖ τὸ ἔξοχον τοῦτο «Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.» Ἐγένετο, ὡς εἶπεν, ἡ θρησκευτικὴ τοῦ φρουρίου κατὰ τὴν ψῆφον, ἡ εὐλογία του, ὁ ἀγιασμὸς του. Μετὰ αἰῶνας ζωφώδεις, πλήρεις μόνον σιγητῶν φρικαλέων πυρὸς καὶ αἵματος, ἠυδοῖται ἡ θεῖα Μεγαλωτόνη ὁπως ἀντηχῆται ἐπὶ τῆς Φορτέτσας, μηκέτι φερούσης τὰ αἰματηρὰ σύμβολα τῆς ἐξουδεώσεως, ἀλλὰ μνημείου ἀπλῶς ἱστορικῷ τὰς ἐνδοξωτέρας, ἀνακινούντος ἀναμνήσεις, στυλοβάτου σημαίας ἐλευθερίας, ἐμβλήματος πολιτισμοῦ καὶ προόδου, τὸ θεῖον κήρυγμα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἰσότητος, τῆς ἀδελφότητος καὶ εὐαγγελικῆς εἰρήνης. Καὶ ἡ καρδία ἐκραδαίνεται, τὸ δάκρυ ἐθόλου τὸ ὄμμα, τὸ σῶμα ἐμυρομήκιζεν εἰς τὴν συγκίνησιν ἀναπάλλουσαν μέχρι οὐρανοῦ, ἐνοῦντος τὸ δάκρυ του μετὰ τοῦ ἰδικοῦ μας. Ὑπὸ τὰς σταγόνας τῆς καταλειθόμε-

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Γεν. Διοικητὴν τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης Κ. Θεόδωρον Δε Χριστᾶκ Συνταγματάρχην.

Ἐξοχώτατε, Διετία συνεπληρώθη ἤδη, ἀρ' ἣς ἡ Ὑμετέρη Ἐξοχότης ἡγούμενος τῶν εὐσεβῶν καὶ ἀνδρείων Ρωσικῶν στρατευμάτων ἀπεβίβασετο καὶ καταλαμβάναν ἐν ὀνόματι τῆς Αὐτοῦ Ἀυτοκρατορικῆς